

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۳۰ تیر ماه ۱۴۰۲

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین بلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، محمد حمیدی، احمدرضا ذاکرزاده، علی سرآبادانی، کورش شاهمنصوریان، علیرضا عبدی، سعید عزیزخانی، علی قهرمانزاده، نسترن محمدی، اسماعیل میرزایی
علوم و فنون ادبی	عزیز الیاسی پور، سعید جعفری، محمدامین داداش فام، ابراهیم رضایی مقدم، سید علیرضا علویان، سجاد غلام پور سیوکی، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، شیوا نظری، هومن نمازی، سید محمد هاشمی
جامعه‌شناسی	زینب آذری، امیرمهدی افشار، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، کوثر شاه‌حسینی، فاطمه صفری، امیرحسین کاروین، مانده مؤمنی
روان‌شناسی	حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، مهسا عفتی
عربی زبان قرآن	نوید امساک، محمود بادربین، ابوالفضل تاجیک، محمد جهان‌بین، امیرحسین شگوری، اسماعیل علیپور، حمیدرضا قاندامینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، روح‌الله گلشن، سیده محیا مؤمنی، سیدمحمدعلی مرتضوی، خالد مشیرپناهی، پیروز وجان
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، محمد آقاصالح، علیرضا تقی پور، سبا جعفرزاده صابری، محمد رضایی بقا، موسی سپاهی، فرهاد قاسمی نژاد، فیروز نژادنچف، علیرضا نصیری
اقتصاد	نسرين جعفری، آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، مهدی کاردان، زهرا محمدی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملارمضانی، آروین حسینی	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	یاسین مهدیان	فریبا رفوفی
جامعه‌شناسی	مانده مؤمنی	مانده مؤمنی	فاطمه صفری، کوثر شاه‌حسینی	زهرة قموشی
عربی زبان قرآن	نوید امساک	سیدمحمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
فلسفه و منطق	سبا جعفرزاده صابری	سبا جعفرزاده صابری	فرهاد علی نژاد	زهرة قموشی
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	فاطمه صفری	ستایش محمدی
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	محمد صمدی زاد اسفندکوه	ستایش محمدی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: زهرة قموشی
حروفچین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی و آمار (۲)

۱- گزینه «ا»

(مفهم همپیری)

برای آنکه $q \wedge p$ درست باشد، باید p و q هر دو درست باشند. بنابراین در جاهای خالی باید به ترتیب از راست به چپ عبارت‌های کوچک‌تر و بزرگتر قرار داده شود.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استللال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۲- گزینه «ا»

(مفهم همپیری)

الف) ترکیب عطفی دو گزاره است که هر دو گزاره تشکیل‌دهنده آن دارای ارزش درست هستند، پس ترکیب عطفی دارای ارزش درست است.

ب) ترکیب فصلی دو گزاره است که گزاره اول دارای ارزش نادرست و گزاره دوم دارای ارزش درست است، زیرا $\frac{1}{2} > \frac{1}{4} = \sqrt{2}$ پس این ترکیب فصلی دارای ارزش درست است.

پ) ترکیب فصلی دو گزاره است که ارزش هر دو گزاره تشکیل‌دهنده آن نادرست است، زیرا اگر داده‌ها مثلاً ۲۴ داده متمایز باشد در این صورت هیچ یک از چارک‌ها عضوی از داده‌ها نیست و این گزاره در حالت کلی صحیح نیست. همچنین میانگین الزاماً از میانه بزرگتر نیست. پس ترکیب فصلی دو گزاره نادرست دارای ارزش نادرست است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استللال ریاضی، صفحه‌های ۳ تا ۱۱)

۳- گزینه «ب»

(علیرضا عبیری)

برای اینکه گزاره $q \vee (p \wedge \sim q)$ نادرست باشد، باید هر دو نادرست باشند و چون $\sim q$ نادرست است لذا q درست است. بنابراین p یا درست و یا نادرست است.

از طرفی چون $(\sim(\sim r)) \sim r$ نادرست است، پس r درست است.

$$\sim p \Rightarrow (q \wedge r)$$

حال:

$$\sim p \Rightarrow (T \wedge T) \equiv T$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استللال ریاضی، صفحه‌های ۳ تا ۱۱)

۴- گزینه «ب»

(سعید عزیزقانی)

گزاره اصلی یک گزاره شرطی است که گزاره $(p \Rightarrow q)$ در مقدم و تالی آن دیده می‌شود، پس این گزاره را یک بار درست و یک بار نادرست فرض می‌کنیم.

$$\text{حالت اول: } (p \Rightarrow q) \equiv T$$

در نتیجه تالی شرط یعنی: $\left[\begin{matrix} T \\ (p \Rightarrow q) \vee r \end{matrix} \right]$ چون ترکیب فصلی دارد همواره درست است. بنابراین کل شرط همواره درست است.

$$\text{حالت دوم: } (p \Rightarrow q) \equiv F$$

در نتیجه مقدم شرط یعنی: $\left[\begin{matrix} F \\ (p \Rightarrow q) \wedge (p \Leftrightarrow r) \end{matrix} \right]$ چون ترکیب

عطفی دارد همواره نادرست است. بنابراین کل شرط همواره درست است. هر دو حالت فرض‌ها باعث درست بودن کل گزاره می‌گردد.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استللال ریاضی، صفحه‌های ۳ تا ۱۱)

۵- گزینه «ب»

(علیرضا عبیری)

اگر $p \Leftrightarrow q$ نادرست باشد، پس p و q ارزش متفاوت دارند و چون p درست است، پس q نادرست است.

بررسی گزینه‌ها:

$$۱) p \vee q \equiv T \vee F \equiv T$$

$$۲) (p \Rightarrow q) \Leftrightarrow p \equiv (T \Rightarrow F) \Leftrightarrow T \equiv F$$

$$۳) (q \Rightarrow p) \equiv (F \Rightarrow T) \equiv T$$

$$۴) \sim(p \wedge q) \equiv \sim(T \wedge F) \equiv \sim F \equiv T$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استللال ریاضی، صفحه‌های ۳ تا ۱۱)

۶- گزینه «ب»

(احمد رضا ذاکر زاده)

$$p \wedge (\sim q \vee \sim r) \equiv T$$

$$\Rightarrow \begin{cases} P \equiv T \\ (\sim q \vee \sim r) \equiv T \Rightarrow \sim(q \wedge r) \equiv T \Rightarrow q \wedge r \equiv F \end{cases}$$

حال گزاره مرکب بعدی را بررسی می‌کنیم:

$$(\sim p \vee q) \wedge r = (F \wedge r) \vee (q \wedge r) = F \vee F = F$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استللال ریاضی، صفحه‌های ۳ تا ۱۱)

۷- گزینه «ب»

(مفهم همپیری)

اگر گزاره مرکب از n گزاره ساده تشکیل شده باشد، تعداد حالات ارزش‌گذاری آن برابر 2^n است. بنابراین:

$$2^4 = 16 \text{ : تعداد حالاتها}$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استللال ریاضی، صفحه ۳)

۸- گزینه «ب»

(مفهم همپیری)

جمله‌ای خبری را که ارزش آن درست یا نادرست باشد گزاره می‌گویند.

در گزینه «۴» ارزش این جمله سلیقه‌ای است، بنابراین گزاره نیست.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استللال ریاضی، صفحه‌های ۲ و ۳)

۹- گزینه «ب»

(مفهم همپیری)

در گزاره شرطی $p \Rightarrow q$ در حالتی که مقدم آن (p) ارزش درست دارد و تالی آن (q) ارزش نادرست دارد ارزش گزاره شرطی نادرست است و در بقیه حالات ارزش گزاره شرطی درست است.

گزاره گزینه «۳» به صورت $F \Rightarrow F$ است و ارزش درست دارد.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استللال ریاضی، صفحه‌های ۳ تا ۱۱)

۱۰- گزینه «ب»

(مفهم همپیری)

نقیض گزاره $p \wedge q$ به صورت $\sim p \vee \sim q$ است. بنابراین نقیض گزاره عطفی داده شده برابر است با:

لوزی نوعی مربع نیست یا دوزنقه دو ضلع موازی ندارد.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استللال ریاضی، صفحه‌های ۳ تا ۱۱)

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۱- گزینه ۲»

(سیدعلیرضا علویان)

پدیدآورندگان آثار این گزینه و آثار صورت سؤال به ترتیب «عبید زاکانی، مولانا، جامی و فخرالدین عراقی» می‌باشند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «فخرالدین عراقی - مولانا - حمدالله مستوفی - نجم دایه

گزینه ۳: «سلمان ساوجی - نجم دایه - عطار نیشابوری - فخرالدین عراقی

گزینه ۴: «عبید زاکانی - مولانا - جامی - نجم دایه

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۴، ۱۵، ۱۷ و ۱۸)

۱۲- گزینه ۳»

(عزیز الیاسی پور)

موضوعات ذکر شده به ترتیب مربوط به آثار المعجم فی معاییر اشعارالعجم، تاریخ گزیده، دیوان شعر شاه نعمت‌الله ولی و مرصداالعباد من المبدأ الی المعاد می‌باشند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۵، ۱۶، ۱۷ و ۱۹)

۱۳- گزینه ۲»

(سپار غلام‌پور سیوکی)

وزن مشترک بیت صورت سؤال و بیت این گزینه، «مفاعیلن مفاعیلن فعولن» هست.

بررسی وزن سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن»

گزینه ۳: «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن»

گزینه ۴: «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن»

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۴- گزینه ۴»

(سعید پعفری)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «۱»

ک د ا ن ش مَن	ذ زین صو رت	بَ را رَد سَر	بِ شی دا یی
---------------	-------------	---------------	-------------

گزینه ۲: «۲»

مَ نَ زین بَن	د نَ خا هَم	بِ دَ را مَد	ه مِ عُمَر
---------------	-------------	--------------	------------

گزینه ۳: «۳»

چَ تَد بی	ر سا زَم	چَ دَر مان	کُ نَم
-----------	----------	------------	--------

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۲)

۱۵- گزینه ۴»

(شیوا نظری)

رکن‌بندی بیت گزینه ۴» به صورت زیر است:

ت ما شا	م رو نک	ت ما شا	ت یی
ج ها ن	ن ها ن	ه وی دا	ت یی
فعولن	فعولن	فعولن	فعل

همان‌طور که می‌بینید، واژه‌های قافیه، «تماشا» و «هویدا» هستند و رکن سوم را تشکیل داده‌اند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «۱». واژه‌های قافیه، «جدا» و «رها» هستند و یک رکن کامل و جدا را نساخته‌اند.

گزینه ۲: «۲». «زبر» و «بتر» واژه‌های قافیه‌اند و به همراه واژه‌های قبل خود، یک رکن را تشکیل داده‌اند.

گزینه ۳: «۳». واژه‌های «شاه» و «گمراه» قافیه هستند و یک رکن از وزن را به صورت جدا تشکیل نداده‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۵)

۱۶- گزینه ۲»

(مهمرامین راداش‌فام)

شکل صحیح تقطیع این گزینه، به صورت زیر می‌باشد:

چِ دِ دَن در ا خ م این طا ا قِ رَن گین

تقطیع سایر گزینه‌ها صحیح است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۵)

۱۷- گزینه ۳»

(یاسین مهریان)

در این بیت، دو تشبیه به‌کار رفته‌است؛ درحالی‌که سایر ابیات، دارای سه تشبیه هستند.

تشبیهات بیت گزینه ۳: «۱- تشبیه «کار» به «زلف»، با وجه شبه

گره‌داشتن، ۲- تشبیه «ما» به «شانه»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «۱» - «می لعل»: اضافه تشبیهی، ۲- «لعل لب»: اضافه تشبیهی،

۳- «شکرخند»: تشبیه درون‌واژه‌ای

گزینه ۲: «۲» - «سنبل زلف»: اضافه تشبیهی، ۲- تشبیه «گل» به «تقویم

کهن»، ۳- تشبیه مضمَر و تفضیلی «موی یار» به «گل»

گزینه ۴: «۴» - ۱- تشبیه «شب‌های هجر» به «زلف»، با وجه شبه طولانی‌بودن،

۲- «صبح بناگوش»: اضافه تشبیهی، ۳- تشبیه «بناگوش» به «پنبه»

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰)

علوم و فنون ادبی (۱)

معمرا مین راراش فاش)

۲۱- گزینه ۲»

صرف وجود کلماتی مثل «پارسزاده» یا «نصیحت» نمی‌تواند نوشته را در زمره آثار عرفانی قرار دهد، این متن مقصود خود را کاملاً واضح بیان نموده و در سطح دنیای مادی سخن گفته است، پس قراردادن آن ذیل عرفان چندان صحیح نیست.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «بیت دوم شعر تمثیلی برای سخن بیت اول است و همچنین «دخل» به آب روان و «عیش» به آسیاب گردان تشبیه شده است.

گزینه ۳: «مبحث کنترل دخل و خرج یکی از مباحث هوش مالی است که نویسنده نیز به این موضوع (کنترل دخل و خرج) اشاره کرده است.

گزینه ۴: «به علت اینکه نویسنده مخاطب را به نوعی نصیحت کرده و مورد اندرز قرار می‌دهد، می‌توان نوشته را در زمره ادبیات تعلیمی گنجانند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۸ و ۳۲)

کتاب آبی پیمانهای)

۲۲- گزینه ۴»

از نظر دستور تاریخی در ترکیب «به شست اندر» دو حرف اضافه برای یک متمم آمده است؛ این نکته از نظر قلمرو زبانی قابل توجه است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «نسبت دادن «دست» به «غم»، استعاره دارد و در قلمرو ادبی بررسی می‌شود (دست غمت: اضافه استعاری).

گزینه ۲: «ماهیم» به معنای «ماه من» می‌باشد، ولی «ماه» به معنای ماه سال با «سال» و «هفته» ایهام تناسب دارد. ایهام از مواردی است که در قلمرو بدیع معنوی (ادبی) بررسی می‌شود. ضمناً «ماه» استعاره از معشوق است که این مورد هم مربوط به قلمرو ادبی است.

گزینه ۳: «کارگاه عشق» تشبیه دارد و در قلمرو ادبی بررسی می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵)

سیرعلیرضا علویان)

۲۳- گزینه ۱»

این بیت، لحنی حماسی و کوبنده دارد؛ اما دارای مضمونی پندآمیز و تعلیمی می‌باشد؛ لذا لحن و درونمایه آن با یکدیگر همخوانی ندارد. (شاعر بیان می‌کند که در قهر و کینه دو نفر، نباید سخن چینی نمود).

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «لحنی شاد همراه با مضمون وصال و شادی‌گرایی

گزینه ۳: «لحن حماسی و کوبنده با مضمون توصیف سپاه و جنگ

گزینه ۴: «لحنی آرام و کشیده با مضمونی غم‌انگیز و توصیف ماه محرم

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۱۸- گزینه ۱»

(سیرعلیرضا علویان)

عبارت «تحریر گلشن است» نوعی تشبیه فشرده غیراضافی (اسنادی) است؛ در حالی که در دیگر گزینه‌ها، تشبیه فشرده اضافی یافت می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «بهار عافیت»: اضافه تشبیهی

گزینه ۳: «مهمان‌خانه گردون»: اضافه تشبیهی

گزینه ۴: «باغ امکان»: اضافه تشبیهی

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۰)

۱۹- گزینه ۴»

(هومن نمازی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «شاعر، هجران و دوری را به یک داغ تشبیه کرده است. «داغ» به معنی علامت و نشان است و قدما با گرم کردن آن، از آن، جهت علامت‌گذاری روی غلامان و حیواناتی مانند اسب استفاده می‌کردند. مثلاً فرخی سیستانی شعری دارد در وصف داغگاه امیر چغانی.

گزینه ۲: «دریادلان» تشبیهی است که در یک واژه مرکب اتفاق افتاده است.

گزینه ۳: «شاعر، «اساس دوستی» را با وجه شبه «سست‌بنیان بودن» به «حباب» تشبیه کرده است و حتی آن را از حباب برتر دانسته است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰)

۲۰- گزینه ۳»

(یاسین مهریان)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه ۳: «درخواست شاعر از خداوند، جهت راهنمایی به سمت مسیر حق

توجه داشته باشید که شاعر در گزینه ۳، «دریا» را استعاره از دنیا و «ساحل» را استعاره از مسیر حق می‌داند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «شاعر، خود را در انجام گناهان مقصر نمی‌داند و آن را به گردن قضا و قدر می‌اندازد.

گزینه ۲: «شاعر، از خداوند درخواست می‌کند که به سرزمین‌های افسرده، شادی و طراوت دوباره ببخشد.

گزینه ۴: «شاعر، راه حق را سرشار از سختی و آزار می‌داند و می‌گوید که من این سختی‌ها را به جان می‌خرم.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهومی، صفحه ۱۰)

۲۴- گزینه ۲»

(یاسین مهریان)

آهنگ این بیت، آرام، کشیده و سنگین است که مناسب مضامین غم‌انگیز می‌باشد؛ اما مضمون بیت، فرح‌بخش است و منوچهری، از آمدن نوروز خوشحال است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» آهنگ آرام و کشیده، متناسب با مضمون غم‌انگیز

گزینه ۳» آهنگ آرام و کشیده، متناسب با مضمون غم‌انگیز

گزینه ۴» آهنگ ضربی و تند، متناسب با مضمون شادی‌بخش

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۲۵- گزینه ۳»

(سپهر غلام‌پور سیوکی)

در این گزینه، واج‌آرایی مصوت کوتاه «-» صورت گرفته است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» واج‌آرایی مصوت بلند «ا» و صامت «خ» صورت گرفته است.

گزینه ۲» واج‌آرایی صامت «ش» صورت گرفته است.

گزینه ۴» واج‌آرایی صامت «گ» صورت گرفته است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، برید لفظی، صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

۲۶- گزینه ۱»

(سیدعلیرضا علویان)

در این گزینه، جناس تام به‌کار رفته است و واژه‌آرایی یافت نمی‌شود؛ «درکش» اولی یعنی نوشیدن (شراب درکش) و «دم درکش» یعنی سکوت کن یا سخن مگو.

«دست» در گزینه ۲»، «دل» در گزینه ۳» و «آفتاب» در گزینه ۴»، دو بار تکرار شده‌اند و آرایه واژه‌آرایی را پدید آورده‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، برید لفظی، صفحه‌های ۲۶ تا ۲۸)

۲۷- گزینه ۳»

(مجتبی فراهی)

واج‌آرایی: تکرار صامت «ب» و مصوت بلند «ا» / تکرار: بیت، فاقد تکرار است. «بالا» در مصراع اول، به معنی «قد و قامت» و در مصراع دوم، به معنی «سمت بالا، متضاد پایین» است و آرایه جناس همسان (تام) دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» واج‌آرایی: تکرار صامت‌های «ن»، «د» و مصوت بلند «ا» / تکرار: باد

گزینه ۲» واج‌آرایی: تکرار صامت «د» / تکرار: دلبر

گزینه ۴» واج‌آرایی: تکرار مصوت بلند «ا» / تکرار: «ناز» و «مستی»

(علوم و فنون ادبی (۱)، برید لفظی، صفحه‌های ۲۶ تا ۲۹)

۲۸- گزینه ۳»

(مهمرامین راداش‌فام)

طبق گفته کتاب درسی، واج‌آرایی صامت‌ها از مصوت‌ها محسوس‌تر است؛ پس در ابتدای کار، گزینه‌های «۲» و «۴» که در آن‌ها، واج‌آرایی مصوت به‌کار رفته است، حذف می‌شوند.

گزینه ۲» اثرِ وصفِ غمِ عشقِ خُطت (واج‌آرایی کسره)

گزینه ۴» خوابِ نوشینِ بامدادِ رحیل (واج‌آرایی در اثر تکرار کسره)

(علوم و فنون ادبی (۱)، برید لفظی، صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

۲۹- گزینه ۲»

(سیرمهمر هاشمی)

در این گزینه، مشکل اصلی آدمی، سرشت و ذات خود او دانسته شده است و شاعر عقیده دارد نباید در اتفاقات جهان به دنبال مقصری دیگر گشت. رباعی صورت سؤال نیز می‌گوید: اصل بدی و خوبی در نهاد بشر وجود دارد و حواله‌کردن آن به گردن روزگار، درست نیست.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهومی، صفحه ۱۹)

۳۰- گزینه ۳»

(سیرمهمر هاشمی)

در این گزینه شاعر می‌گوید: در هر کاری به‌ویژه سخن‌گفتن باید سنجیده و درست عمل کرد. در متن صورت سؤال نیز گفته شده است که: نتیجه سخن هر دو گوینده یکسان بود، اما در شیوه سخن‌گفتن تفاوت بسیار است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» شیرین‌سخنان حرف‌های خود را گفتند، اما نگذاشتند من هم حرف‌هایم را بگویم.

گزینه ۲» اگر لازم است سخنی را بگوئی بگو.

گزینه ۴» کج‌روان و گمراهان سخن راست را نمی‌پذیرند و همه از شنیدن حقیقت می‌رنجند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهومی، صفحه ۲۰)

جامعه‌شناسی (۲)

۳۱- گزینه «۳»

(زینب آذری)

تشریح عبارت نادرست:

هنر، عضوی از فرهنگ است که از اجتماع جدا نمی‌شود.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۷ و ۸)

۳۲- گزینه «۳»

(کوثر شاه‌سینی)

به اشتراک گذاشتن احساسات خود با دیگران، مصداق ورود از جهان فردی به جهان فرهنگی بود.

نکته: ایستادن پشت چراغ قرمز یک کنش اجتماعی است و ارتباطی با جهان‌های فردی و فرهنگی ندارد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۵)

۳۳- گزینه «۲»

(کوثر شاه‌سینی)

تشریح عبارات نادرست:

ب) بخش فردی جهان انسانی را جهان ذهنی و بخش اجتماعی آن را جهان فرهنگی می‌نامند.

ج) تمامی پدیده‌های هستی محصول زندگی انسان نیستند.

د) متفکران مسلمان، جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود نمی‌دانند. از نظر آنان، جهان طبیعت بخشی از جهان تکوینی است و جهان تکوینی را هم به دو جهان طبیعت و فوق طبیعت تقسیم می‌کنند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۳ و ۶)

۳۴- گزینه «۴»

(آرزیتا بیرقی)

تشریح عبارت نادرست:

آزادی همواره دو پرسش به همراه دارد، آزادی از چه؟ و آزادی برای چه؟ زیرا آزادی همواره رهایی از یک امر برای رسیدن به امری دیگر است.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۶)

۳۵- گزینه «۲»

(زینب آذری)

مدینه فاسقه، جامعه‌ای است که ارزش‌ها و عقاید آن مطابق حق است، اما رفتارها و هنجارهایشان مطابق حق نیست.

آرمان‌های صهیونیسم تنها نژاد خاصی را در اولویت قرار می‌دهد و دیگران را در خدمت آن نژاد خاص به کار می‌گیرد.

اسلام فرهنگی جهانی و مغول فرهنگی قوم و قبیله‌ای است.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۳)

۳۶- گزینه «۱»

(آرزیتا بیرقی)

تولید محصولات تراریخته (پاسخ به نیازهای متغیر بشر) ← عقلانیت سطح دو در طالع‌بینی، خصوصیات خلقی و رفتاری افراد تحت تأثیر موقعیت اجرام آسمانی است ← فرهنگ‌های جبرگرا

عقلانیت سطح یک ← پیدایش عرفان‌های دروغین

پیشگیری از تفرقه میان جوامع و تباه شدن منابع و امکانات بشر ← عدالت

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۳۷- گزینه «۳»

(ریحانه امینی)

در تاریخ اقوامی بوده‌اند که با قدرت نظامی بر دیگر اقوام تسلط پیدا کرده‌اند. غلبه نظامی گرچه به حضور مستقیم مهاجمان در مناطق جغرافیایی مورد تهاجم منجر می‌شود، همواره گسترش فرهنگی آنان را به دنبال نمی‌آورد. قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می‌خورد، اگر هویت فرهنگی‌اش را حفظ کند، با ضعیف شدن تدریجی قدرت نظامی مهاجم، می‌تواند استقلال سیاسی خود را به دست آورد و اگر فرهنگی غنی و قوی داشته باشد، می‌تواند گروه مهاجم را در فرهنگ خود هضم کند و به خدمت گیرد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۳۸- گزینه «۴»

(ریحانه امینی)

فرهنگ غرب در پنج قرن اخیر اشکال مختلفی از سلطه را پدید آورده است.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۹، ۲۱ و ۲۲)

۳۹- گزینه «۳»

(امیرمهری افشار)

از سلطه غرب با نام‌هایی مانند امپریالیسم و استعمار یاد کرده‌اند. مردمی که برتری فرهنگی جهان غرب را پذیرفته باشند، هویت خود را در حاشیه جهان غرب جست‌وجو می‌کنند و به مسیری می‌روند که جهان غرب برای آنان ترسیم می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۲ و ۲۵)

۴۰- گزینه «۳»

(امیرمهری افشار)

اروپاییان در هجوم به قاره آمریکا، برای تأمین سلطه خود، به نسل‌کشی دست زدند.

سلطه جهان غرب به کشورهای دیگر به سلطه نظامی محدود نشد بلکه به مرور، اشکال جدیدی از آن پدیدار شد، یکی از آن اشکال استعمار نو بود که پس از شکل‌گیری جنبش‌های استقلال‌طلبانه کشورهای مستعمره طی قرن بیستم به وجود آمد.

در استعمار کهن، مجریان و استعمارگران هر دو آشکار هستند.

مفاهیمی چون تهاجم فرهنگی، شبیخون فرهنگی و ناتوی فرهنگی به استعمار فرانو مرتبط می‌شوند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۵)

روان‌شناسی

۴۱- گزینه «۳»

(موسا عفتی)

در روش علمی و برای انجام یک آزمایش صحیح و همچنین سهولت در اندازه‌گیری‌ها باید متغیرهای موردنظر، به شکل دقیق، شفاف و قابل اندازه‌گیری تعریف شوند. به تعریفی از متغیر که این ویژگی‌ها را داشته باشد، «تعریف عملیاتی» می‌گویند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۹)

۴۲- گزینه «۳»

(موسا عفتی)

فرضیه، پاسخ اولیه پژوهشگران به مسائل علمی است که به صورت خبری بیان می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: واقعیات علمی فرضیه نمی‌باشند، بنابراین فرضیه نباید دارای قیدهایی همچون قطعاً، حتماً و ... باشد.

گزینه «۲»: جملات پرسشی فرضیه نمی‌باشند. (مسئله است).

گزینه «۴»: واقعیات تأییدشده و نظریات جامعه‌شناسان مبین یک پاسخ اولیه نمی‌باشند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۴۳- گزینه «۴»

(موسا عفتی)

فرآیند استفاده از اطلاعات موجود در حافظه، تفکر نام دارد. مرحله قبل از تفکر، حافظه است. محفظه‌ای را که در آن تفسیرهای خود را نگه می‌داریم، حافظه می‌نامند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۴۴- گزینه «۳»

(همیدرضا توکلی)

گزینه‌های «۱» و «۲» در حال بیان موقعیت‌هایی هستند که در آنها اتفاق باعث اتفاق دیگری در آینده می‌شود (هدف پیش‌بینی) اما گزینه «۳» بیشتر حالت علی و معلولی دارد. پس گزینه «۳» مبین یک تبیین است و همچنین گزینه «۴» در حال توصیف یک مفهوم است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۴۵- گزینه «۱»

(مهری باهری)

پس از برگزیدن یک توصیف و تبیین خاص از یک پدیده، تا حد زیادی می‌توان به پیش‌بینی و کنترل آن پدیده دست یافت. به همین جهت توصیف و تبیین می‌تواند متضمن فهم درست از پیش‌بینی و کنترل پدیده مورد نظر باشد. در مثال صورت سؤال، ارتقای عملکرد دانش‌آموزان در امتحان نهایی به عنوان هدف کنترل، برای محقق شدن نیازمند شناخت درست شرایط دانش‌آموزان (توصیف) و فهم دلایل کسب نمرات آن‌ها (تبیین) است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۴۶- گزینه «۳»

(همیدرضا توکلی)

در روش علمی از اعداد و روش‌های کمی استفاده می‌شود. سهولت اندازه‌گیری مهم است و در آن روش و فرایند مهم است، زیرا باید علمی و تکرارپذیر باشد نه شخصی و منحصر به فرد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۴۷- گزینه «۴»

(مهری باهری)

- بیش از هر روشی، افراد عادی جامعه با آزمون‌های روان‌شناختی مواجه شده‌اند.

- مشاهده روان‌شناختی باید تا جای ممکن از تعصب و پیش‌داوری به دور باشد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۴۸- گزینه «۲»

(همیدرضا توکلی)

گزینه «۲» اشاره دارد به مصاحبه، در حالی که سایر گزینه‌ها به روش آزمون‌ها اشاره دارند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۴۹- گزینه «۱»

(موسا عفتی)

پیش‌بینی و کنترل موفق، معلول توصیف و تبیین دقیق است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۵۰- گزینه «۲»

(مهری باهری)

از آنجا که او تلاش کرده با روش‌های تجربی و مثال‌های مختلف به این سؤال پاسخ دهد، روش او علمی است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

عربی، زبان قرآن (۲)

۵۱- گزینه «۴»

(معمور باربرین)

«مَنْ»: چه کسی (رد گزینه ۲) / «بَعَثْنَا»: ما را برانگیخت / «مَرَقَدْنَا»: آرامگاهمان، خوابگاهمان (رد گزینه ۱) / «هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ»: این همان است که خداوند رحمان وعده داد (داده) / «صَدَقَ الْمُرْسَلُونَ»: پیامبران (رسولان، فرستادگان) راست گفتند (گفته‌اند) (رد گزینه ۳)

دقت کنید در سؤالات ترجمه، می‌توانیم فعل ماضی ساده را به صورت ماضی نقلی هم ترجمه کنیم.

(ترجمه)

۵۲- گزینه «۱»

(ابوالفعل تاییک)

«أَرَادَ»: خواست (رد گزینه ۴) / «أَحَدُ أَصْدِقَائِي»: یکی از دوستانم (فاعل است و باید به درستی ترجمه شود؛ رد گزینه ۳) / «أَنْ يُجْرَبَ»: که بیازماید / «الَّذِي جُرِّبَهُ»: کسی را که آزموده / «حَلَّتْ بِهِ النَّدَامَةُ»: پشیمانی او را فراگرفت (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

(ترجمه)

۵۳- گزینه «۳»

(اسماعیل علیپور)

«الرَّجُلُ الَّذِي»: مردی که (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «هَامٌ»: تشنه و سرگردان شد، درمانده شد (رد گزینه ۴) / «الْفَلَاةُ»: بیابان (رد گزینه ۱) / «كَانَ يُفْتَشُّ»: جست‌وجو می‌کرد، به دنبال ... می‌گشت (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «المصانع»: آبنابرها (رد گزینه ۲) / «رَجَا»: امید داشت، امیدوار بود (رد گزینه ۱)

(ترجمه)

۵۴- گزینه «۱»

(قاله مشیرپناهی - دهگلان)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «أَوْلاً» «ترجو» یعنی «امیدواریم» که به اشتباه به صورت «از تو می‌خواهیم» ترجمه شده، ثانیاً «العادة» جمع مکسر «العادی» و به معنی «دشمنان» است که به اشتباه به صورت مفرد ترجمه شده است.

گزینه «۳»: «لِيَهْتَدِيَ كُلٌّ مِنْهُمْ» یعنی «تا هریک از آنان (هر کدام از آنان) راهنمایی شود» که فعل لازم «یهتدی» به اشتباه به صورت متعدی و «كُلٌّ» (فاعل جمله) به صورت مفعول ترجمه شده است.

گزینه «۴»: «مُنْتَجٍ» اسم فاعل و به معنی «تولیدکننده» است که به اشتباه به صورت «فعل (تولید می‌کند)» ترجمه شده است.

ترجمه صحیح عبارت: «... تولیدکننده این عینک‌های آفتابی است.»

(ترجمه)

۵۵- گزینه «۲»

(نویز امسکی)

«ساعتی اندیشیدن»: تفکر ساعه / «بهتر از»: خیر من / «عبادت هفتاد سال»: عبادت سبعین سنة (رد سایر گزینه‌ها)

در گزینه «۴»، «أَكْثَرُ مِنْ» اضافی است و معادلی در عبارت فارسی ندارد.

(ترجمه)

۵۶- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمان‌های)

«خودپسندی نزد مردم عمل پسندیده‌ای است!» عبارتی نادرست است.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «باید صداها پیمان را بالای صدای کسی که با او سخن می‌گوییم، نبریم!»

گزینه «۲»: «ما باید بر ادای نماز در وقتش محافظت کنیم!»

گزینه «۴»: «حکمت در قلب همه مردم ماندگار نمی‌شود!»

(مفهوم)

۵۷- گزینه «۳»

(معمور باربرین)

در این سؤال، از شما خواسته شده گزینه‌ای را مشخص کنید که بیشترین خطای حرکت‌گذاری را دارد.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: خطای حرکت‌گذاری وجود ندارد.

گزینه «۲»: «مُصَادِقَةٌ» مصدر باب مفاعلة است و باید به صورت «مُصَادَقَةٌ» باشد.

گزینه «۳»: «أَنْشَدُوا» فعل ماضی باب افعال و «الْمَلْمَعُ» اسم مفعول هستند و باید به صورت «أَنْشَدُوا» و «الْمَلْمَعُ» حرکت‌گذاری شوند.

گزینه «۴»: «الْإِبْتِعَادُ» مصدر باب افتعال هست و باید به صورت «الْإِبْتِعَادُ» بیاید.

(ضبط حرکات)

۵۸- گزینه «۳»

(روح‌الله گلشن)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: الأمانة (امانتداری) ≠ الخيانة (خیانت)

گزینه «۲»: الإبتعاد (دور شدن) ≠ التَّقَرُّبُ (نزدیک شدن) - الأراذل (فرومایگان) ≠ الأفاضل (شایستگان)

گزینه «۴»: يُقَرَّبُ (نزدیک می‌کند) ≠ يُبْعَدُ (دور می‌کند) - البعیدة (دور)

≠ القریب (نزدیک)

(واژگان)

۵۹- گزینه «۴»

(مفرد جهان‌بین - قائلات)

أعظیم: جمع مکتسر «أعظم» و اسم تفضیل است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: الأحمق: صفت بر وزن أفعل (دلالت‌کننده بر عیب)

گزینه «۲»: أرضی: فعل ماضی از باب إفعال

گزینه «۳»: أربع: عدد چهار، أبيض: سفید

نکته مهم درسی:

دقت کنید وزن «أفعل» هم می‌تواند فعل ماضی یا امر باب إفعال باشد، هم مضارع متکلم وحده، و هم اینکه بر رنگ و عیب یا عدد دلالت کند که در این موارد اسم تفضیل نیست.

(قواعد اسم)

۶۰- گزینه «۳»

(مفرد رضا قائن‌امینی - اصفهان)

در این گزینه، «مشاکیل» اسم فاعل و «المحزون» اسم مفعول است.

نکته مهم درسی:

جمع مکتسر اسم فاعل، اسم فاعل محسوب می‌شود. به عنوان مثال، «مشاکیل» اسم فاعل است، زیرا مفرد آن «مشکل» اسم فاعل است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «الباحث» و «المؤمن» اسم فاعل هستند.

گزینه «۲»: «طالب» اسم فاعل است.

گزینه «۴»: «محصول» اسم مفعول است. (دقت کنید «مُساعدة» کمک،

کمک کردن) مصدر ثلاثی مزید از باب «مُفاعلة» است.

(قواعد اسم)

عربی، زبان قرآن (۱)

۶۱- گزینه «۳»

(پیروز و جان - کرگان)

«اعملوا صالحاً»: کار نیک (نیکو) انجام دهید (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «آنی

بما تعملون»: قطعاً (همانا) من به آنچه انجام می‌دهید (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

/ «علیم»: آگاه، دانا

(ترجمه)

۶۲- گزینه «۳»

(سیره مفیا مؤمنی)

«کلّ يوم»: هر روز / «یركب»: سوار می‌شود (مضارع است) (رد گزینه ۴) /

ضمیر «ش» در ترجمه «السیارة» اضافی است. (رد گزینه ۱) / «الثامنة إلی

رُبعا»: یک ربع به هشت (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(ترجمه)

۶۳- گزینه «۴»

(مفرد جهان‌بین - قائلات)

«إغبرت الأرض»: زمین غبارآلود شد، زمین تیره‌رنگ شد (لازم است؛ رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «فأنزل»: پس نازل کرد (رد گزینه ۱) / «من أوجد»:

آن که (کسی که) پدید آورد (رد گزینه ۱) / «السماوات والأرض»: آسمان‌ها و زمین (رد گزینه ۳) / «من الغيوم السوداء»: از ابرهای سیاه / «أمطاراً»:

باران‌هایی (نکره است؛ رد گزینه ۱) / «فضیّر الأرض مخضرة»: و (پس) زمین را سرسبز گردانید (متعدی است؛ رد گزینه‌های ۱ و ۲)

(ترجمه)

۶۴- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمان‌های)

ترجمه صحیح عبارت: «ها بسیاری از اسم‌ها را نمی‌پذیریم!»

(ترجمه)

۶۵- گزینه «۳»

(مفرد رضا قائن‌امینی - اصفهان)

«مسافران»: المسافرات، المسافرين، المسافرين (رد گزینه ۱) / «مدیر جوان

هتل»: مدير الفندق الشاب / «هشتاد درصد»: ثمانين فی المئة (رد سایر

گزینه‌ها) / «کولر»: مكيف الهواء / «مجهر»: كند: أن يُجهز

در گزینه «۴» «الكبير» نیز اضافی است و معادلی در عبارت فارسی ندارد.

نکات مهم درسی:

اعداد مضرب ده (دهگان)، در زبان عربی به صورت جمع مذکر سالم و با

«ون» و «ین» می‌آیند.

(ترجمه)

۶۶- گزینه «۴»

(سیره مفیا مؤمنی)

مفهوم عبارت عربی در این گزینه، اهمیت کسب روزی حلال است، و با مفهوم بیت مقابل آن که بر اهمیت اخلاص نیت دلالت دارد، متناسب نیست.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ترجمه آیه: در آفرینش آسمان‌ها و زمین می‌اندیشند، پروردگارا این را ببهوده نیافریدی! ← هدفدار بودن آفرینش

گزینه «۲»: ترجمه عبارت: علم را طلب کنید اگرچه در چین باشد، چرا که طلب علم، واجب است! ← طلب و جست‌وجوی علم

گزینه «۳»: ترجمه عبارت: شما مسئولید حتی در برابر زمین‌ها و چارپایان! ← مسؤولیت انسان در برابر جهان هستی و موجودات

(مفهوم)

۶۷- گزینه «۴»

(پیروز و جان - کرگان)

«الضرورة: تر و تازه» (صفتی است که برای هر چیزی که تازه نیست، استفاده

می‌شود! نادرست است).

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دارو: چیزی است که بیماران هنگام بیماری از آن استفاده می‌کنند. (با «داء» درد» اشتباه نشود.)

گزینه «۲»: وطن‌ها: همان مکان‌هایی است که هر شخصی در آن زندگی می‌کند. (با «مواطنین: هم‌وطن» اشتباه نشود.)

گزینه «۳»: جنگل: زمینی وسیع و پُر از درختان زیاد و مختلف است. (واژگان)

۶۸- گزینه «۳»

(مفهوم باربرین)

«أخبرنا» فعل ماضی مفرد مذکر غایب است و ضمیر متناسب با آن «هو» می‌باشد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «لا تُخبرنا» فعل نهی مخاطب و ضمیر متناسب با آن «أنت» است.

گزینه «۲»: «لا تُخبرونا» فعل نهی مخاطب و ضمیر متناسب با آن «أنتم» است.

گزینه «۴»: «أخبرنا» فعل متکلم مع‌الغیر ماضی و ضمیر متناسب با آن «نحن» است.

(قواعد فعل)

۶۹- گزینه «۲»

(امیر حسین شکوری)

در جای خالی اول، با توجه به «أربعة» باید معدود جمع بیاید، و «أخوین» به دلیل اینکه مثنی است، پس نادرست است (رد گزینه ۱) (دقت کنید «إخوان» و «إخوة» به معنای «برادران» هر دو جمع مکسر برای «أخ» هستند.)

در جای خالی دوم، با توجه به «أختان» باید عدد مؤنث بیاید، پس «ائتنان» نادرست است (رد گزینه‌های ۳ و ۴) (عدد یک و دو اصلی، بعد از معدود خود می‌آیند و در جنس با معدود مطابقت می‌کنند.)

برای جای خالی سوم هم، چون عدد یک و دو بعد از معدود می‌آیند، پس «سواراً واحداً» صحیح است. (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

(عدد)

۷۰- گزینه «۲»

(روح‌الله گلشن)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «الشمس» مؤنث است و اسم اشاره آن به صورت مؤنث (تلك) می‌آید. (مؤنث بودن «الشمس» را از ضمیر مؤنث «ها» و «آلتی» نیز می‌توان فهمید.)

گزینه «۳»: «إخوان» با توجه به افعال جمع و ضمیر «هم»، در اصل «إخوان = جمع مکسر (أخ: برادر)» بوده و اسم اشاره مناسب «هؤلاء» می‌باشد.

گزینه «۴»: «البنات» (دختران) جمع انسان است و برای جمع‌های انسان (چه مذکر و چه مؤنث)، «هؤلاء» و «اولئك» استفاده می‌شود که در اینجا «هؤلاء» صحیح می‌باشد.

(قواعد اسم)

فلسفه یازدهم

۷۱- گزینه «۳»

(فیروز نژادنهف - تبریز)

پرسشی فلسفی محسوب می‌شود که از مسائل بنیادین انسان و جهان سؤال کند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درباره علم معرفت‌شناسی است. دقت کنید که سؤال معرفت‌شناسی نیست، بلکه درباره معرفت‌شناسی است.

گزینه «۲»: درباره احکام سؤال کرده است.

گزینه «۴»: درباره منطق است.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه‌های ۳ و ۴)

۷۲- گزینه «۱»

(فرهار قاسمی نژاد)

سایر گزینه‌ها از مراحل الزامی تفکر فلسفی است هر مجهول و یا مسئله مهمی الزاماً فلسفی نیست.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه ۵)

۷۳- گزینه «۳»

(علیرضا نصیری)

سقراط به جهت تواضعی که نسبت به دانش داشت، یا از این جهت که با سوفسطاییان در یک ردیف قرار نگیرد خود را «فیلسوف» می‌خواند. واژه «فلسفه» که معرب کلمه یونانی «فیلوسوفیا» است در ابتدا به معنی «دوستداری دانایی» بود؛ سپس معنی عام دانش را به خود گرفت و در سومین مرحله از تحولات معنایی خود، محدود به دانشی خاصی به نام متافیزیک یا مابعدالطبیعه شد.

متافیزیک یا فلسفه اولی (معادل ارسطویی این علم) دانشی است که به احکام عام و کلی در مورد وجود بماهو وجود، به روش عقلی می‌پردازد. بنابراین موضوع این علم با هیچ علم دیگری قابل مقایسه نیست اما روش آن با روش علوم دیگری همچون ریاضی و هندسه شباهت دارد (تأیید گزینه ۳).

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: معنی دوم فلسفه دانش عام است، نه معنی سوم آن.

گزینه «۲»: از نظر ارسطو دانش به سه دسته فلسفه نظری، فلسفه عملی و فلسفه شعری تقسیم‌بندی می‌شود. بنابراین این تقسیم‌بندی در مورد معنی دوم فلسفه است نه معنی سوم.

گزینه «۴»: فلسفه نظری از نظر ارسطو به سه دسته فلسفه اولی (متافیزیک)، فلسفه وسطی (ریاضیات) و فلسفه سفلی (طبیعیات) تقسیم می‌شود. در نتیجه این تقسیم‌بندی نیز نمی‌تواند در مورد معنی سوم فلسفه، یعنی متافیزیک و مابعدالطبیعه باشد.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه‌های ۷ تا ۱۱)

۷۴- گزینه «۱»

(موسی سپاهی - سراوان)

فلسفه درباره یک موجود خاص بحث نمی‌کند (رد گزینه ۲) بلکه به بررسی اصل وجود و حقیقت جهان، طبیعت و انسان می‌پردازد. (تأیید گزینه ۱) فیلسوف درباره آن دسته از ویژگی‌های موجودات صحبت می‌کند که مربوط به هستی و موجودیت آنهاست (رد گزینه ۳ و ۴).

فیلسوف درباره آن دسته از ویژگی‌های موجودات صحبت می‌کند که مربوط به هستی و موجودیت آنهاست. به همین خاطر، مباحث فلسفی پایه و اساس مباحث سایر علوم به‌شمار می‌آیند.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه ۹)

۷۵- گزینه «۳»

(سبا بعفرزاده صابری)

از آنجا که مسائل فلسفی به اصل و اساس جهان و انسان مربوط هستند در حل این نوع مسائل نمی‌توان از حواس یا آزمایش بهره برد. به عبارتی موضوع هر علمی روش آن را مشخص می‌کند موضوعات اساسی و بنیادین دارای روش‌های عقلی و استدلالی هستند.

در گزینه «۱» این گزاره، گزاره درستی است، اما پاسخ سؤال نیست، در صورت سؤال از دلیل ناکارآمدی حواس و آزمایش پرسیده شده است.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه ۱۰)

۷۶- گزینه «۲»

(علیرضا نصیری)

آن بخشی از فلسفه که به احکامی همچون علیت و مانند آن می‌پردازد هستی‌شناسی نام دارد. هستی‌شناسی از آنجایی که در مورد کل وجود و هستی بحث می‌کند، موضوعی بسیار عام‌تر از تمام علوم دیگر و حتی سایر بخش‌های فلسفه دارد. (تأیید گزینه ۲)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اساساً فلسفه فقط یک بخش اصلی دارد و خود همان یک بخش اصلی به دو قسمت تقسیم می‌شود. بنابراین نمی‌توان گفت فلسفه دو بخش اصلی دارد و هستی‌شناسی یکی از آنهاست.

گزینه «۳»: آن بخشی از فلسفه که به احکام معرفت انسان می‌پردازد، معرفت‌شناسی نام دارد. امکان تحصیل معرفت توسط انسان یکی از مسائل بسیار مهم معرفت‌شناسی است. از آنجایی که امکان تحصیل معرفت باید از قبل از تحصیل آن مشخص شده باشد، پس می‌توان گفت که شناخت وجود یا هستی‌شناسی فرع بر معرفت‌شناسی است؛ اما در این گزینه برعکس ذکر شده‌است.

گزینه «۴»: هستی‌شناسی فلسفه مضاف نیست؛ بلکه بخش اصلی فلسفه را تشکیل می‌دهد.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۸)

۷۷- گزینه «۱»

(فرهار قاسمی نژاد)

وجه‌تمايز فلسفه‌های مضاف به موضوع آنها برمی‌گردد.

مسئله فرع بر موضوع است. (رد گزینه ۴)

گاه ممکن است بین علوم و فلسفه مضاف آنها مسئله مشترکی وجود داشته باشد اما موضوع هر علمی قطعاً جدا از سایر علوم است.

مسئله فرع بر موضوع است، یعنی ابتدا باید موضوع تعیین شود تا به دنبال آن مسئله نیز مشخص شود. بر فرض مثال موضوع علم زیست‌شناسی، موجودات زنده است و به فراخور آن مسئله‌هایی به‌وجود می‌آید.

همچنین ممکن است مسائل مشترک بین علوم وجود داشته باشد، مانند: علیت برای مثال فلسفه خود علیت را بررسی می‌کند و علوم تجربی مصادیقی از علیت را.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۷۸- گزینه «۲»

(هسین آفونری راهنمایی)

توجه داشته باشیم از بین سؤالات بنیادی آنان که درباره معرفت‌شناسی و هستی‌شناسی باشد از سؤالات فلسفه مضاف بنیادی‌تر است.

گزینه «۲» مربوط به هستی‌شناسی است و سایر گزینه‌ها مربوط به فلسفه‌های مضاف هستند.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۴)

۷۹- گزینه «۱»

(مهمر رضایی‌بغا)

فلسفه‌های مضاف همان شاخه‌های فلسفه هستند که قوانین بنیادین هستی‌شناسی را وارد حیطه‌های خاصی از دانش‌های گوناگون می‌کنند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: فلسفه مضاف بنیان علوم را می‌سازد نه برعکس.

گزینه «۳»: فلسفه مضاف پل بین فلسفه اولی و سایر علوم است پس هستی‌شناسی ریشه است نه پل ارتباطی.

گزینه «۴»: هستی‌شناسی ریشه‌های فلسفه را دربر نمی‌گیرد.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵)

۸۰- گزینه «۴»

(علیرضا تقی‌پور)

سؤال فلسفی دو ویژگی اساسی دارد، اولاً باید در مورد مسئله‌ای بنیادین (چرایی و چیستی امور) در هر حوزه‌ای باشد و ثانیاً پاسخ آن باید با روش عقلی و استدلالی باشد. فلسفه مضاف هر علمی مبانی عقلانی آن علم را مشخص می‌کند.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

اقتصاد

۸۱- گزینه «۳»

(مهری فیانی)

الف) ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق:

تیزبین	فرصت‌های کسب و کار را زمانی که دیگران شاید متوجه نشوند، می‌بینند.
نوآور	ایده‌ها را به محصولات جدید، فرایندها و یا کسب و کارهای جدید تبدیل می‌کنند.
ریسک‌پذیر	پس‌انداز و خوش‌نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر، به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه‌اندازی کنند.
خوش‌بین	کارآفرینان واقع‌بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی هستند.
پرانگیزه	نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.
یادگیرنده	از کارشناسان، همکاران و مشتریان می‌آموزند و خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند.
سازمان‌دهنده	منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.

ب) بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست است.

گزینه «۲»: نادرست است؛ زیرا کارآفرین باید توانایی مالی لازم را برای راه‌اندازی کسب و کارش داشته باشد (نه لزوماً سرمایه مالی زیاد) و بداند که در آغاز کارش ممکن است با موفقیت کمتر یا عدم موفقیت روبرو شود.

گزینه «۳»: درست است.

گزینه «۴»: نادرست است؛ کارآفرین لازم است آگاهی و دانش زیادی برای اتخاذ تصمیمات مناسب درباره موقعیت شرکت، پیشنهاد محصول، قیمت‌گذاری، تبلیغات و استخدام نیروی کار داشته باشد.

(اقتصاد، کسب و کار و کارآفرینی، صفحه‌های ۴ تا ۶)

۸۲- گزینه «۲»

(مهری کاردران)

میلیون ریال $60 =$ اجاره سالانه کارگاهمیلیون ریال $480 = 60 \times 8 =$ هزینه خرید ماشین‌آلاتمیلیون ریال $180 = 3 \times 60 =$ هزینه خرید مواد اولیهمیلیون ریال $450 =$ هزینه پرداخت حقوق سالانهمیلیون ریال $2,700 = 15 \times 180 =$ درآمد سالانه حاصل از فروش محصولاتمیلیون ریال $1,170 = 60 + 480 + 180 + 450 =$ مجموع هزینه‌های سالانه کارگاه

چون میزان درآمد از هزینه‌ها بیشتر است، بنابراین تولیدکننده از فعالیت خود سود برده یا منفعت کسب کرده است.

هزینه‌های تولید - درآمد = سود یا منفعت

میلیون ریال $1,530 = 2,700 - 1,170 =$

(اقتصاد، کسب و کار و کارآفرینی، صفحه‌های ۸ و ۹)

۸۳- گزینه «۴»

(نسرین یعفری)

الف)

ارزش هر سهم $\times$ تعداد کل سهام منتشر شده توسط شرکت = کل سرمایه شرکت
 میلیارد تومان $1 =$ تومان $1,000,000,000 = 100,000 \times 10,000 =$

ب)

تعداد سهام خریداری شده توسط بانک = سهم بانک در مالکیت شرکت (به درصد)
 $100 \times \frac{\text{تعداد سهام خریداری شده توسط بانک}}{\text{کل سهام شرکت}} = 51$

درصد $51 = 100 \times \frac{51,000}{1,000,000}$

مبلغ سود $\times$ سهم بانک در مالکیت شرکت = سهم بانک از سود شرکت

میلیون تومان $10,200 =$ میلیارد تومان $10/2 = 100 \times \frac{51}{100} = 20 \times \frac{51}{100}$

(اقتصاد، انتخاب نوع کسب و کار، صفحه ۱۶)

۸۴- گزینه «۲»

(نسرین یعفری)

الف) یک مؤسسه غیرانتفاعی، نهادی قانونی است که برای انجام مأموریتی غیر سودآور، یعنی با هدفی غیر تجاری شکل گرفته است. این مأموریت‌ها اغلب زمینه‌هایی انسانی و اجتماعی دارند؛ مانند امور خیریه، آموزش، توسعه علمی و دینی، بهداشت و سلامت و ... محدوده عمل آن‌ها گاهی محلی، گاهی ملی و حتی جهانی است.

ب) تعاونی کسب و کاری است که با هدف تأمین نیازمندی‌های اعضا تشکیل می‌شود و به بهبود وضعیت اقتصادی آن‌ها کمک می‌کند. در تعاونی تولید، تعدادی تولیدکننده جهت بهره‌مندی از مزایای فعالیت‌های اقتصادی با مقیاس بزرگ، گرد هم می‌آیند و با اقدامات جمعی منفعت خود را بیشینه می‌کنند.

نحوه اداره تعاونی‌ها براساس هر نفر، یک رأی است. (یعنی هر کدام از اعضا صرف نظر از اینکه چقدر از سرمایه تعاونی را تأمین کرده باشند، یک رأی خواهد داشت.)

پ) یکی از مزایای کسب و کار شخصی منافع مالیاتی است، یعنی صاحبان این نوع از کسب و کار فقط یک بار مالیات بر درآمد می‌دهند.

ت) یکی از معایب ایجاد شرکت‌های سهامی هزینه‌های راه‌اندازی بالاست.

(اقتصاد، انتخاب نوع کسب و کار، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۹)

۸۵- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمان‌ای)

الف) هر نقطه بر روی نمودار خط بودجه، نشان‌دهنده مقدار کالای A و کالای B است که فرد می‌تواند بخرد.

در نقطه «ب» می‌توان ۳ عدد کالای A و ۴ عدد کالای B خرید، در نتیجه خواهیم داشت:

$6,000 + 4,000 = (3 \times 2,000) + (4 \times 1,000) =$ بودجه فرد

(آفرین سایبری)

۸۹- گزینه «۳»

شرکت در نقطه «ب»، ۳۰۰ دستگاه یخچال و ۶۰۰ دستگاه اجاق گاز تولید می‌کند. شرکت با اختصاص همه منابع خود به تولید اجاق گاز، می‌تواند ۱۰۰۰ دستگاه اجاق گاز تولید کند و در مقابل هیچ مقدار یخچال تولید نمی‌کند. بنابراین هزینه فرصت تولید ۱۰۰۰ دستگاه اجاق گاز، ۳۰۰ دستگاه یخچالی است که از تولید آن صرف نظر شده است.

نقطه «الف» زیر منحنی مرز امکانات تولید است و تولید در این نقطه «ناکارا» است. حال اگر شرکت تعدادی کارگر غیرفعال را تنها برای تولید یخچال بیشتر به کار گیرد، در این صورت از نقطه «الف»، به نقطه «ج» جابه‌جا می‌شویم.

اگر شرکت در حالت کارایی و روی مرز امکانات تولید باشد، می‌تواند ۹۰۰ دستگاه اجاق گاز و ۱۰۰ دستگاه یخچال تولید کند. برای تولید ۲۰۰ دستگاه یخچال باید نقطه‌ای در خارج از مرز امکانات تولید را انتخاب کند. نقاط خارج از مرز نقاطی هستند که شرکت منابع کافی برای تولید در آن سطح را ندارد و با افزایش منابع می‌تواند به این نقطه برسد.

(اقتصاد، مرز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۶ تا ۴۰)

(آفرین سایبری)

۹۰- گزینه «۲»

نکته: الف) عوامل مؤثر بر حرکت در طول منحنی مرز امکانات تولید:

هر عاملی که تقاضا برای یک کالا را افزایش دهد، منجر به جابه‌جایی در طول مرز امکانات تولید می‌شود. این انتقال منحنی مرز امکانات تولید دو حالت دارد:

حالت اول: اگر تقاضا برای کالای روی محور عمودی، افزایش یابد در طول مرز امکانات تولید به سمت چپ و بالا جابه‌جا می‌شویم.

حالت دوم: اگر تقاضا برای کالای روی محور افقی، افزایش یابد در طول مرز امکانات تولید به سمت راست و پایین جابه‌جا می‌شویم.

ب) عوامل مؤثر بر انتقال منحنی مرز امکانات تولید به خارج یا داخل:

هر عاملی که میزان مواد اولیه و منابع تولید یک کارخانه را افزایش دهد مانند افزایش مواد اولیه، افزایش نیروی کار استخدامی، افزایش سرمایه‌های فیزیکی (ماشین‌آلات و ...) و سرمایه‌های مالی و یا پیدایش یک تکنولوژی و پیشرفت که امکان تولید بیشتر کالاها و خدمات را فراهم می‌آورد، منجر به انتقال منحنی مرز امکانات تولید به خارج می‌شود.

هر عاملی که میزان مواد اولیه و منابع تولید یک کارخانه را کاهش دهد و باعث کاهش تولید کالاها و خدمات شود، منجر به انتقال منحنی مرز امکانات تولید به داخل می‌شود.

بررسی عبارات صورت سؤال:

افزایش مقدار شیر درخواستی: جابه‌جایی در طول منحنی مرز امکانات تولید (تولید در نقطه الف)

تکنولوژی جدید برای تولید هر دو محصول: انتقال مرز امکانات به خارج

از دست دادن منابع تولید: انتقال مرز امکانات به داخل

(اقتصاد، مرز امکانات تولید، صفحه ۴۱)

هزار تومان = ۱۰ = ۱۰,۰۰۰ تومان

ب) در نقطه الف) می‌توانیم ۲ واحد از کالای A و ۶ واحد از کالای B را خریداری کنیم.

در نقطه ب) می‌توانیم ۳ واحد از کالای A و ۴ واحد از کالای B را خریداری کنیم.

بنابراین گزینه «۴» نادرست است. برای حرکت از نقطه الف) به ب) باید از خرید ۲ واحد کالای B صرف نظر کنیم تا بتوانیم ۱ واحد بیشتر از کالای A خریداری کنیم.

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه ۲۸)

۸۶- گزینه «۲»

(زهره مومری)

فرد مورد دوم سرمایه‌گذاری با بازدهی بیشتر را انتخاب خواهد کرد و هزینه فرصت این انتخاب، میزان سودآوری مورد اول است که از آن صرف‌نظر شده است.

میلیون ریال $100 = 1000 \times \frac{10}{100}$ = میزان سودآوری مورد اول سرمایه‌گذاری

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

۸۷- گزینه «۲»

(زهره مومری)

فرد علی‌رغم نیاز به پس‌انداز، تحت تأثیر تبلیغات و تخفیف در قیمت اقدام به خرید کرده (اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری‌ها) و برای تأمین هزینه‌های مصرف فعلی، اقدام به استقراض می‌کند. (بی‌صبری زیاد)

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

۸۸- گزینه «۲»

(سارا شریفی)

خودرو	منافع خودرو (به میلیون تومان)	هزینه خودرو (به میلیون تومان)	منفعت خالص (= هزینه - منافع) (به میلیون تومان)
A	۱۴۰	۱۹۰	-۵۰
B	۷۰	۵۰	+۲۰
C	۶۰	۴۵	+۱۵
D	۵۰	۴۰	+۱۰

با محاسبه منفعت خالص، مشاهده می‌شود که منفعت خالص خودروی B بیشتر از سایر خودروها است و لذا این خودرو ارزش خرید بالاتری دارد.

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه ۲۹)

ریاضی و آمار (۳)

۹۱- گزینه «۳»

(اسماعیل میرزایی)

با توجه به اصل ضرب، در یک آزمون n گزینه‌ای که پاسخ‌گویی به همه m سؤال الزامی باشد به صورت n^m است. بنابراین:

$$\frac{2^3}{4^3} = \left(\frac{2}{4}\right)^3 = \left(\frac{1}{2}\right)^3 = \frac{1}{8}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۵)

۹۲- گزینه «۳»

(ابوالفضل بهاری)

$$A \Rightarrow B \Rightarrow E \Rightarrow F \Rightarrow 4 \times y \times 2 = 8y$$

$$A \Rightarrow C \Rightarrow D \Rightarrow F \Rightarrow 2 \times x \times 3 = 6x$$

$$6x + 8y = 46 \xrightarrow{\text{همه معادله را به آساده می‌کنیم}} 3x + 4y = 23$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۵)

۹۳- گزینه «۳»

(علیرضا عبیدی)

$$4 = 2 \times 5 \times 4 = 60$$

چون تکرار چون عدد حاصل باید مجاز نیست بزرگتر از ۲۰ شود.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۸)

۹۴- گزینه «۲»

(علی سرآبادانی)

$$\frac{P(n+1, 5)}{C(n, 4)} = 120 \Rightarrow \frac{(n+1)!}{(n-4)!} = 120 \Rightarrow \frac{(n+1)! \times 4!}{n!} = 120$$

$$\Rightarrow \frac{(n+1)(n!) \times 24}{n!} = 5 \times 24 \Rightarrow n+1 = 5 \Rightarrow n = 4$$

$$C(8, n-1) = \frac{8!}{5! \times 3!} = 56$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۱۱)

۹۵- گزینه «۴»

(علیرضا عبیدی)

تعداد حالاتی که در پرتاب ۸ سکه، ۳ سکه پشت ظاهر شود عبارت است از

$$\binom{8}{3}$$

یعنی

$$\binom{8}{3} = \frac{8!}{5! \times 3!} = \frac{8 \times 7 \times 6 \times 5!}{5! \times 3 \times 2} = 56$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۱۱)

۹۶- گزینه «۱»

(نسترن مسمری)

$$\binom{4}{3} \times \binom{3}{0} + \binom{4}{2} \times \binom{3}{1} = 4 + 18 = 22$$

دو تا سالم و یکی هر سه سالم ناسالم

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۱۱)

۹۷- گزینه «۴»

(مهمر عمیری)

هیچ حالتی وجود نخواهد داشت که هیچ دختری انتخاب نشود، بنابراین:

$$\binom{4}{1} \times \binom{5}{5} + \binom{4}{2} \times \binom{5}{4} + \binom{4}{3} \times \binom{5}{3}$$

$$= 4 \times 1 + 6 \times 5 + 4 \times 10 = 4 + 30 + 40 = 74$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۱۱)

۹۸- گزینه «۱»

(علی قهرمان زاره)

$$(n^3)! = 7 \times 4 \times 5 \times 3 \times 6 \times 2 \times 8 \times 1$$

$$(n^3)! = 8! \Rightarrow n^3 = 8 \Rightarrow n = 2$$

$$\left(\frac{2}{2}\right)! = 1! = 1$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه ۵)

۹۹- گزینه «۲»

(مهمر بهیرایی)

چون حتماً شامل حرف a است، پس دو عضو دیگر زیر مجموعه را باید انتخاب کنیم. از طرفی فاقد حرف f است، پس از بین $\{b, c, d, e\}$ باید دو حرف انتخاب کنیم.

$$\binom{4}{2} = \frac{4!}{2! \times 2!} = \frac{4 \times 3}{2} = 6$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۱۱)

۱۰۰- گزینه «۳»

(علی قهرمان زاره)

الف) ۳ نقطه از منحنی $\binom{4}{3} = 4$

ب) ۲ نقطه از منحنی و ۱ نقطه از خط $\binom{4}{2} \binom{3}{1} = 6 \times 3 = 18$

ج) ۱ نقطه از منحنی و ۲ نقطه از خط $\binom{4}{1} \binom{3}{2} = 4 \times 3 = 12$

با استفاده از اصل جمع: $4 + 18 + 12 = 34$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۱۱)

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۰۱- گزینه «۴»

(سعید یغموری)

بیت صورت سؤال از صبای کاشانی، پرچمدار بازگشت ادبی، است، اما عبارت گزینه «۴» مربوط به نشاط اصفهانی است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۱۰۲- گزینه «۳»

(مهمرامین راداش‌فام)

رونق بازار مدیحه‌سرایی به علت توجه دربار قاجاریه به ادبیات بود و ربطی به تاراج کتابخانه اصفهان نداشت.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: با تاراج کتابخانه اصفهان کتاب‌های سلطنتی به دست مردم افتاد و ارتباط اهل ذوق با ادب کهن برقرار شد.

گزینه «۲»: یکی از علل ایجاد نهضت بازگشت ادبی، تاراج کتابخانه اصفهان بود.

گزینه «۴»: چون با تاراج این کتابخانه، ارتباط اهل ذوق با ادب کهن برقرار شد، می‌توان گفت شاعران این دوره از ادبیات کهن تأثیر پذیرفتند و در اشعارشان تقلید از ادب کهن به صورت واضح دیده می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۳)

۱۰۳- گزینه «۲»

(ابراهیم رضایی‌مقدم)

صورت درست توضیحات نادرست:

(الف) مشتاق اصفهانی در زمان نادرشاه و کریم‌خان زند، با همراهی ...

(د) در این دوره شاعران از سبک هندی روی برگردانده‌اند، اما هنوز تأثیراتی از آن سبک و نیز مکتب وقوع در آثارشان مشاهده می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۱۲)

۱۰۴- گزینه «۱»

(سیدعلیرشا علویان)

حرکت ضداستعماری و ضداستبدادی در دوره مشروطه نتیجه عواملی مثل رواج صنعت چاپ و ترجمه و نشر کتاب‌های غربی بود، نه این‌که خود از عوامل بیداری مردم باشد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۴)

۱۰۵- گزینه «۲»

(مجتبی فرهادی)

دو مورد نادرست است.

«الف»: از انقراض دولت صفوی تا آغاز سلطنت فتحعلی‌شاه قاجار (یعنی در دوره افشاریه، زندیه و ابتدای قاجاریه) رشد و شکوفایی قابل‌توجهی در ادبیات ایران دیده نمی‌شود.

«د»: از اواسط دوره قاجار کم‌کم مباحثی انتقادی درباره علل شکست و عقب‌افتادگی ایران مطرح شد و همراه آن شعر دوره بازگشت در این دوره با انتقاد روبه‌رو شد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۴)

۱۰۶- گزینه «۳»

(هومن نمازی)

مورد «الف» در مورد سید اشرف‌الدین گیلانی و موارد «ب»، «ج» و «ه» در مورد ادیب‌الممالک هستند.

مورد «د» نیز اشتباه است، دیوان شعر ادیب‌الممالک شامل قالب‌های قصیده، مسمط و ترجیع‌بند است و به قطع‌سرایی او در کتاب درسی اشاره‌ای نشده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۶)

۱۰۷- گزینه «۱»

(هومن نمازی)

عشقی از شاعران دوره مشروطه است نه بازگشت ادبی؛ فرخی یزدی تحت‌تأثیر مسعود سعد و سعدی بود و در نهایت بیت از فرخی یزدی است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۱۰۸- گزینه «۳»

(عزیز الیاسی‌پور)

بیت اول از تصنیف معروف عارف قزوینی و بیت دوم از میرزاده عشقی است که هر دو از شاعران دوره بیداری هستند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۱۰۹- گزینه «۳»

(مجتبی فرهادی)

شاعر در بیت صورت سؤال به بیان لطف و رحمت خداوند و کوتاهی و تقصیر بندگان در عبادت اشاره دارد که به این مفهوم در ابیات «ب» و «ج» هم اشاره شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

(الف) شناخت خدا منوط به لطف و عنایت پروردگار نسبت به بنده است.

(د) کافی‌نبودن روح و عقل برای شناخت و وصال به ذات خداوند

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۱۰)

۱۱۰- گزینه «۳»

(سعید یغموری)

بیت صورت سؤال و ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» به ناتوانی در توصیف خدا و مدهوش‌ماندن در خلقت و صنع پروردگار اشاره دارند، اما شاعر در بیت گزینه «۳» مدهوش‌شدن خود در سودای «خوبان» را بیان کرده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۱۰)

عربی، زبان قرآن (۳)

۱۱۱- گزینه «ا»

«إِنَّ اللَّهَ...»: بی‌گمان (همانا) خداوند ... (رد گزینه‌های ۳ و ۴)؛ دقت کنید «إِنَّ» در ابتدای عبارت و با قیود تأکیدی ترجمه می‌شود، نه وسط یا آخر عبارت. همچنین آن را با «إِنَّمَا» فقط، تنها» اشتباه نگیرید. / «يُحِبُّ»: دوست دارد؛ (فعل است، نه اسم؛ رد گزینه ۲) / «يُقَاتِلُونَ»: می‌جنگند (مضارع اخباری است؛ رد گزینه‌های ۳ و ۴) به شباهت این دو فعل دقت کنید: «يُقَاتِلُ»: می‌کشد - «يُقَاتِلُ»: می‌جنگد / «كَانَهُمْ»: گویی آن‌ها (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «بَنِيَانٌ مَّرْصُوصٌ»: ساختمانی (بنایی) استوار (رد گزینه ۳) دقت کنید «بَنِيَانٌ مَّرْصُوصٌ» به صورت یک ترکیب (وصفی) ترجمه می‌شود، نه یک جمله کامل.

(ترجمه)

۱۱۲- گزینه «ا»

«لَعَلَّنِي»: امید است من (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «أَجْتَهِدُ»: تلاش کنم (رد گزینه ۲) / «لِلْوَصُولِ إِلَى الْغَايَاتِ»: برای رسیدن به اهداف (رد گزینه‌های ۲ و ۴) (ترجمه)

۱۱۳- گزینه «۲»

«العالم الأكبر الأذی»: جهان بزرگتری که (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «قَد انطوى»: به هم پیچیده شده است (رد گزینه ۱) / «خالق»: آفریدگار، خالق (رد گزینه ۴) / «مَلَكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ»: فرمانروایی آسمان‌ها و زمین (رد گزینه‌های ۱ و ۴)
نکات مهم درسی:
هرگاه پس از اسم «ال» دار، «الذی» بیاید، اسم «ال» دار به صورت نکره و «الذی» به معنای «که» ترجمه می‌شود.

(ترجمه)

۱۱۴- گزینه «ا»

تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه «۲»: «لا تغوز بالعلم»: دانش به دست نمی‌آوری (فازبه به دست آورد = حصل علی = اکتساب)؛ «به»: برایش؛ «أبدالاً»: (اسم جمع و نکره) جایگزین‌هایی، جانشین‌هایی
گزینه «۳»: «لا تعلم»: (مضارع ساده) نمی‌دانی؛ «أكبر»: (اسم تفضیل) بزرگ‌تر
گزینه «۴»: معادل فارسی «إِنَّ» باید در ابتدای جمله باشد: «قطعاً مردم ...» / «المقابر» نیز جمع مکتسر به معنای «آرامگاه‌ها» است.

(ترجمه)

۱۱۵- گزینه «ا»

«کاش معلمان ببینند»: لیت المَعْلَمَاتِ یشاهدن (رد گزینه‌های ۳ و ۴)، دقت شود اگر بعد لیت، فعل مضارع بیاید، باید به صورت مضارع التزامی ترجمه شود، هم چنین فعل باید با انجام‌دهنده کار از نظر جنس و تعداد مطابقت کند. / «بیشرفت دانش‌آموزان»: تقدّم الطّلبة، تقدّم الطّالبات (رد گزینه ۲) / «درس‌هایشان»: دروسهم (رد گزینه ۳)؛ به دلیل عدم مطابقت با کلمه «الطّالبات»

(ترجمه)

۱۱۶- گزینه «۲»

(پیروز و بان - کرکان)
عبارت صورت سؤال می‌گوید: ارزش هرکس به آن چیزی است که آن را به خوبی انجام می‌دهد؛ در گزینه «۲» نیز همین مفهوم آمده است. ارزش واقعی انسان به خوبی‌های اوست، نه به قدرت و ثروت و ظواهر دنیوی.

(مفهوم)

۱۱۷- گزینه «ا»

(مرتضی کاظم شیروری)
«الکافر» اسم فاعل و بر وزن «فَاعِل» است (صحیح: «الکافر») / «لَیْتَ» از حروف مشبّهة بالفعل است و حرکت «ت» با فتحه صحیح است، نه کسره. (صحیح: یا لَیْتَنی).

نکته: به حرکات حروف مشبّهة بالفعل «إِنَّ، أَنْ، كَأَنَّ، لَکِنَّ، لَئَلَّ» دقت لازم را داشته باشید.

(ضبط حرکات)

۱۱۸- گزینه «۲»

(سید ممدعلی مرتضوی)
ترجمه عبارت: «فصل تابستان آمده است ولی هوا گرم نیست!»
معمولاً «لکن» (ولی، اما) میان دو جمله با مفهوم متضاد با هم می‌آید.

(انواع هملاط)

۱۱۹- گزینه «۴»

(ممدرضا قانرآینی - اصفهان)
در این گزینه، «لَیْتَ» برای بیان حسرت به کار نرفته است و بیانگر آرزو است: «کاش معلم، فردا روش درس‌دانش را تغییر دهد».

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «لَیْتَ» برای حسرت به کار رفته است: «گفتم کاش فرصت باقی بود».

گزینه «۲»: «لَیْتَ» برای حسرت به کار رفته است: «کاش این جوانان، فرصت‌های طلایی را غنیمت می‌شمردند».

گزینه «۳»: «لَیْتَ» برای حسرت به کار رفته است: «کاش من، مرد بسیار دروغگو را برای دوستی انتخاب نکرده بودم».

(انواع هملاط)

۱۲۰- گزینه «ا»

(روح‌الله گلشن)
ترجمه عبارت صورت سؤال: وقتی گوینده دچار ابهام یا شک باشد، می‌گوید: «کأنّ: گویی، گویا، مثل، مانند» از حروف مشبّهة بالفعل و برای بیان «حدس، گمان و تشبیه» می‌باشد. ترجمه عبارت گزینه «۱»: «گویا همه دانش‌آموزان در سالن امتحان حاضر هستند!»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «لَیْتَ» برای «بیان آرزو» آمده است.

گزینه «۳»: «إِنَّ» برای «بیان تأکید» آمده است.

گزینه «۴»: «لکن» برای «رفع ابهام و تکمیل جمله قبلش» آمده است.

(انواع هملاط)

فلسفه دوازدهم

۱۲۱- گزینه «۱»

(علیرضا نصیری)

اولین قدم در مسیر شناخت نسبت میان هستی و چیستی - آن‌طور که در کتاب درسی مطرح شده - اصل وجود اشیاء خارجی است بدین معنا که بپذیر اشیائی حقیقتاً هستند و چیزهایی در دنیای خارج وجود دارند و ما قرار است نسبت به آنان معرفت فلسفی پیدا کنیم. بنابراین انکار قدم نخست بدین معناست که ما وجود خارجی و مستقل از ذهن اندیشنده را انکار کنیم. در کتاب گفته شده که استفاده از اشیاء مختلف نشان‌دهنده پذیرش وجود خارجی است و در نتیجه اگر ما وجود خارجی را رد کنیم طبیعتاً نخواهیم توانست از اشیاء استفاده‌ای بکنیم (تأیید گزینه ۱) البته با رد وجود خارجی اساساً مبحث مغایرت وجود و ماهیت نیز مطرح نخواهد شد (رد گزینه ۲) مرز میان واقعیت و توهم نیز برداشته نمی‌شود چون اصلاً واقعیتی موجود نیست (رد گزینه ۳) کثرت نیز از آنجایی که برخاسته از ماهیات گوناگون است با رد وجود خارجی نیز از میان نمی‌رود (رد گزینه ۴).

(فلسفه دوازدهم، هستی و چیستی، صفحه‌های ۲ تا ۵)

۱۲۲- گزینه «۲»

(فیروز نژادریف - تبریز)

همه ما با توجه به نیازمان از اشیای پیرامون بهره می‌بریم و همین امر نشانگر این است که پذیرفته‌ایم اشیایی واقعی و جدا از ذهنمان وجود دارند که خیالی نیستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وجود و ماهیت در مصداق وحدت دارند نه مفهوم.

گزینه «۳»: انسان در هر چیزی که مشاهده می‌کند دو جنبه می‌یابد نه در هر مفهوم.

گزینه «۴»: اشیاء حاصل ترکیب وجود و ماهیت نیستند.

(فلسفه دوازدهم، هستی و چیستی، صفحه‌های ۲ تا ۵)

۱۲۳- گزینه «۴»

(فرهاد قاسمی‌نژاد)

اگر وجود و ماهیت اجزای تشکیل‌دهنده یک چیز بودند در این صورت می‌توانستند از هم جدا شوند، حال که دو جنبه یا مفهوم مختلف از شی واحد هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مغایرت وجود و ماهیت در ذهن است نه در خارج.

گزینه «۲»: وجود و ماهیت باهم ترکیب نشده‌اند که اشیاء را بسازند.

گزینه «۳»: تفاوت وجود و ماهیت در مفهوم است نه در مصداق.

(فلسفه دوازدهم، هستی و چیستی، صفحه‌های ۴ تا ۷)

۱۲۴- گزینه «۴»

(موسی سپاهی - سراوان)

ذهن انسان که مُدرک اشیاء است از هر پدیده عینی دو مفهوم انتزاع می‌کند (مفهوم وجود و مفهوم ماهیت) این دو مفهوم در ذهن از هم جدا و مغایر هستند.

پس به یاد داشته باشید مغایرت وجود و ماهیت در ذهن است اما این مغایرت از شی خارجی توسط ذهن انتزاع شده است.

(فلسفه دوازدهم، هستی و چیستی، صفحه ۴)

۱۲۵- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمان‌های)

ناطق با انسان رابطه تساوی دارد، ولی حیوان مفهومی عام‌تر است به عبارتی وجه اشتراک انسان با دیگر حیوانات است.

(فلسفه دوازدهم، هستی و چیستی، صفحه ۵)

۱۲۶- گزینه «۳»

(هسین آفونری راهنمایی)

وقتی ویژگی ذاتی چیزی را بر آن چیز حمل کنیم نیاز به دلیل ندارد و حمل اولی ذاتی محسوب می‌شود.

در سایر گزینه‌ها محمول ویژگی ذاتی موضوع نیست و نیاز به دلیل دارد.

(فلسفه دوازدهم، هستی و چیستی، صفحه‌های ۳ و ۵)

۱۲۷- گزینه «۲»

(ممد آقاصالح)

براساس اصل مغایرت وجود و ماهیت، هستی (وجود) و چیستی در عالم ذهن و مفاهیم، دو مفهوم متفاوت هستند اما در عالم واقعیت (خارجی) دو جزء از یک موجود نیستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: آب موجود واحد است نه مفهوم واحد. ضمناً «ماهیت» و «وجود» دو مفهوم‌اند که از آب استنباط می‌شوند نه دو موجود.

گزینه «۳»: در عالم خارج (نه ذهن) دو امر جداگانه به نام آب و وجود نداریم.

گزینه «۴»: حمل وجود نیازمند دلیل است.

(فلسفه دوازدهم، هستی و چیستی، صفحه ۴)

۱۲۸- گزینه «۱»

(علیرضا تقی‌پور)

در قضیه «انسان موجود است» دو مفهوم «انسان» و «وجود» دو مفهومی هستند که فقط در ذهن از هم جدا شده‌اند و گرنه در واقعیت ما با یک واقعیت بیش‌تر سروکار نداریم.

(فلسفه دوازدهم، هستی و چیستی، صفحه ۴)

۱۲۹- گزینه «۳»

(سیا یعقوزاده صابری)

در صورت مغایرت وجود و ماهیت چنین است و مصداق واحد نشانگر دو مفهوم مغایر وجود و ماهیت در ذهن است پس در حالت عینیت یا جزئیت چنین نخواهد بود و این ویژگی مختص مغایرت وجود و ماهیت است. سایر گزینه‌ها مطابق با اینکه وجود جزئی از ماهیت باشد یا کل آن صحیح می‌باشد.

(فلسفه دوازدهم، هستی و چیستی، صفحه‌های ۵ و ۶)

۱۳۰- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمان‌های)

توماس آکوئیناس در قرن ۱۳ میلادی فلسفه‌ای را ترویج کرد که بیشتر متکی بر دیدگاه‌های ابن‌سینا و تا حدودی ابن‌رشد بود. همین امر فرصتی را فراهم کرد تا فلاسفه غرب مجدداً با فلسفه ارسطویی آشنا شوند.

(فلسفه دوازدهم، هستی و چیستی، صفحه ۷)

ریاضی و آمار (۱)

۱۳۱- گزینه «۲»

حقوق معلم $x =$

حقوق دفتردار $y =$

حقوق معاون $z =$

(کوروش شاهمنصوریان)

$$x = \frac{y}{4} \rightarrow y = \frac{4}{3}x$$

$$x = \frac{5}{8}z \rightarrow z = \frac{8}{5}x$$

$$\Rightarrow 3x + 2y + z = \frac{201}{7}$$

$$\Rightarrow 3x + 2 \times \frac{4}{3}x + \frac{8}{5}x = \frac{201}{7} \Rightarrow \frac{105x + 40x + 56x}{35} = \frac{201}{7}$$

$$\Rightarrow 105x + 40x + 56x = \frac{201 \times 35}{7} = 201 \times 5$$

$$\Rightarrow 201x = 5 \times 201 \Rightarrow x = 5$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶)

۱۳۲- گزینه «۳»

عدد فرد وسط را x در نظر می‌گیریم، پس:

$$(x-4) + (x-2) + x + (x+2) + (x+4) = 175$$

$$\Rightarrow 5x = 175 \Rightarrow x = 35$$

$$\text{مجموع ارقام عدد وسط} = 3 + 5 = 8$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳)

۱۳۳- گزینه «۳»

چون مجموع ریشه‌ها برابر حاصل ضرب ریشه‌هاست، بنابراین:

$$\frac{2a-6}{1} = \frac{-3-a^2}{1}$$

$$\Rightarrow 2a-6 = -3-a^2$$

$$\Rightarrow a^2 + 2a = 3$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۱۳۴- گزینه «۱»

(نسترن ممبری)

$$x^2 + 2ax + b = 0 \Rightarrow \frac{-2a}{2} = 1 \Rightarrow a = -1$$

$$\Delta = 0 \Rightarrow \Delta = (2a)^2 - 4(b) = 0 \xrightarrow{a=-1} 4 - 4b = 0 \Rightarrow b = 1$$

$$\Rightarrow a + b = 0$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۱۳۵- گزینه «۲»

(نسترن ممبری)

جواب معادله در خود معادله صدق می‌کند:

$$2x^2 - ax + 51 = 0 \xrightarrow{x=3} 2(3)^2 - a(3) + 51 = 0$$

$$3a = 18 + 51 \Rightarrow 3a = 69$$

$$\Rightarrow a = \frac{69}{3} = 23$$

$$S = \frac{a}{2} = \frac{23}{2} \Rightarrow 3 + \alpha = \frac{23}{2}$$

$$\Rightarrow \alpha = \frac{23}{2} - 3 = \frac{23-6}{2} = \frac{17}{2}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۱۳۶- گزینه «۱»

(نسترن ممبری)

در معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ به شرط $\Delta > 0$ حاصل ضرب

ریشه‌ها برابر $P = \frac{c}{a}$ است. بنابراین:

$$\Rightarrow P = \frac{c}{a} = 1 \Rightarrow \text{ریشه‌ها معکوس یکدیگرند}$$

$$\Rightarrow \frac{2k-1}{k^2} = 1 \Rightarrow 2k-1 = k^2$$

$$\Rightarrow k^2 - 2k + 1 = 0 \Rightarrow (k-1)^2 = 0 \Rightarrow k = 1$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۱۳۷- گزینه «۳»

(مهمر ممبری)

معادله دارای دو ریشه حقیقی متمایز است، پس دلتای آن باید مثبت باشد،

بنابراین:

$$x^2 - 6x + n = 0 \Rightarrow \Delta = (-6)^2 - 4(1)(n) > 0$$

$$\Rightarrow 36 - 4n > 0 \Rightarrow 4n < 36 \Rightarrow n < 9$$

از طرفی داریم:

$$\alpha\beta = \frac{c}{a} = \frac{n}{1} = n$$

$$\Rightarrow \alpha\beta < 9$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۱۳۸- گزینه «۴»

(علیرضا عبیدی)

$$2b + a(x-1) - 2bx = 0$$

$$\Rightarrow ax - a + 2b - 2bx = 0$$

$$\Rightarrow (ax - 2bx) - (a - 2b) = 0$$

$$x(a - 2b) - (a - 2b) = 0$$

جامعه‌شناسی (۱)

۱۴۱- گزینه «۲» (آزیتا بیدقی)

مراجعه به دفترچه راهنمای یک کالای پیچیده ← آگاهانه‌بودن کنش

قرار گرفتن بر سر دوراهی ← ارادی‌بودن کنش

بازماندن از پاسخ به سؤالات امتحانی ← آگاهانه‌بودن کنش

افراد در همه موارد به آگاهی موجود در کنش‌هایشان توجه ندارند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۴ و ۵)

۱۴۲- گزینه «۴» (ریحانه امینی)

تشریح مورد نادرست:

- پرسش «چرا چنین کاری کردی؟» را می‌توان از هر کنشگری پرسید؛ زیرا

فعالیت انسان با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود؛ اگرچه ممکن است

همیشه به آن نرسد.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۴ و ۵)

۱۴۳- گزینه «۲» (فاطمه صفری)

- معتاد شدن به دخانیات: پیامد ارادی کنش وابسته به اراده کنشگر

- رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی: کنش اجتماعی

- نمره دادن معلم به دانش‌آموزان: پیامد ارادی کنش وابسته به اراده دیگری

(پیامد احتمالی کنش)

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۷، ۸ و ۱۱)

۱۴۴- گزینه «۲» (مانند مؤمنی)

بررسی عبارت نادرست:

کنش اجتماعی تنها در حضور فیزیکی دیگران صورت نمی‌گیرد.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۱۱)

۱۴۵- گزینه «۲» (زینب آذری)

هنجار اجتماعی شیوه انجام کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه

قرار گرفته است.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۱۴۶- گزینه «۱» (فاطمه صفری)

همانند پنداشتن پدیده‌های اجتماعی و آثار و پیامدهای آن موجب نادیده

گرفتن تفاوت علوم طبیعی با علوم انسانی و اجتماعی می‌شود.

کنش اجتماعی، خردترین پدیده اجتماعی است.

فردی به تنهایی و با صدای دلخواه در مکانی مطالعه می‌کند. حال اگر فرد

دیگری وارد شود، مطالعه او به یک کنش اجتماعی تبدیل می‌شود و پای

$$\xrightarrow{\text{فاکتور}} (a-2b)(x-1) = 0$$

$$\Rightarrow x-1=0 \Rightarrow x=1$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۱۰ تا ۲۲)

۱۳۹- گزینه «۴»

گزینه «۱»:

$$x^2 + 3x - 10 = 0 \Rightarrow (x+5)(x-2) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x+5=0 \Rightarrow x=-5 \\ x-2=0 \Rightarrow x=2 \end{cases}$$

گزینه «۲»:

$$x^2 + 8x + 7 = 0 \Rightarrow (x+7)(x+1) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x+7=0 \Rightarrow x=-7 \\ x+1=0 \Rightarrow x=-1 \end{cases}$$

گزینه «۳»:

$$x^2 + x - 6 = 0 \Rightarrow (x+3)(x-2) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x+3=0 \Rightarrow x=-3 \\ x-2=0 \Rightarrow x=2 \end{cases}$$

گزینه «۴»:

$$x^2 - 5x + 4 = 0 \Rightarrow (x-4)(x-1) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x-4=0 \Rightarrow x=4 \\ x-1=0 \Rightarrow x=1 \end{cases}$$

ریشه کوچکتر در گزینه «۴»، یک است که از ریشه‌های کوچکتر سایر

گزینه‌ها بزرگتر است.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۲)

۱۴۰- گزینه «۲»

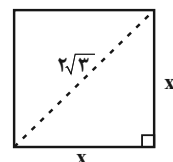
(علی قهرمان‌زاده)

به کمک رابطه فیثاغورث داریم:

$$x^2 + x^2 = (2\sqrt{3})^2$$

$$2x^2 = 12$$

$$x^2 = 6 \xrightarrow{x>0} x = \sqrt{6}$$

$$(\sqrt{6})^2 = 6 = \text{مساحت مربع}$$

$$4\sqrt{6} = 4 = \text{محیط مربع}$$

$$\xrightarrow{\text{فاکتور}} 6 + 4\sqrt{6} = 2(3 + 2\sqrt{6})$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

منطق

۱۵۱- گزینه ۲»

(سپا معفرزاده صابری)

منطق دانان کوشیده‌اند با بررسی انواع خطاهای ذهنی و دسته‌بندی آن‌ها، راه‌های جلوگیری از آن‌ها را نشان دهند.

(منطق، منطق ترازوی انریشه، صفحه ۳)

۱۵۲- گزینه ۱»

(علیرضا نصیری)

اینکه صرف مطالعه و خواندن کُتب منطقی برای انسان فایده‌بخش نیست به این دلیل است که منطق یک علم عمَلی است و برای ثمربخشی نیاز به تمرین و ممارست دارد و باید به کار بسته شود تا آثار و ثمرات خود را آشکار کند. از همین جهت منطق را می‌توان به دوچرخه‌سواری تشبیه کرد که برای توانمند شدن در آن در کنار آموزش به تمرین نیاز داریم و بدون تمرین هرگز نخواهیم توانست که به آن مسلط شویم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: تشبیه منطق به شاقول بنایی به خاطر ابزاری و صوری بودن آن است و ربطی به مسئله مطرح‌شده ندارد.

گزینه ۳: تشبیه منطق به سیستم کنترلی به جهت ابزاری بودن دانش منطق است و باز هم ربطی به آنچه در صورت سؤال گفته‌شده ندارد.

گزینه ۴: تشبیه منطق به علم پزشکی از این جهت که مغالطات همچون بیماری هستند و منطق دانان با دسته‌بندی آنان - همانطور که پزشکان انجام می‌دهند - درصد جلوگیری از رخ دادن این بیماری‌ها هستند. این گزینه نیز ارتباطی با صورت سؤال ندارد.

(منطق، منطق ترازوی انریشه، صفحه‌های ۳ تا ۵)

۱۵۳- گزینه ۴»

(فرهاد قاسمی نژاد)

تصدیق یک جمله خبری تام معنادار است. اگر هر یک از این ویژگی‌ها موجود نباشد آن عبارت دیگر تصدیق نیست.

فقط در گزینه ۴ تمام اجزای تصدیق وجود دارد و حکم صادر شده است.

در گزینه‌های «۱» و «۳» موضوع وجود ندارد. در گزینه «۲» موضوع و محمول به یکدیگر نسبت داده نشده است.

(منطق، منطق ترازوی انریشه، صفحه ۷)

ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی را به میان می‌آورد. او برای رعایت حقوق دیگری (تحقق یک ارزش) باید در حضور دیگران، آرام مطالعه کند (پیدایش یک هنجار).

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۱۴۷- گزینه ۴»

(امیرمهری افشار)

ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی از طریق کنش‌های اجتماعی تحقق می‌یابند و پدیده‌های جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی را ضروری می‌سازند تا از طریق تعلیم و تربیت، تشویق و تنبیه؛ ارزش‌ها و هنجارها را به افراد منتقل کنند. افراد با عمل کردن براساس ارزش‌ها و هنجارها، موجب تداوم و استمرار آنها می‌شوند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۱۴)

۱۴۸- گزینه ۴»

(فاطمه صفری)

عضویت اعضا در بدن موجودات زنده و نظم آنها تکوینی است یعنی براساس آگاهی و اراده اعضا به وجود نمی‌آید و به همین دلیل با اراده اعضا تغییر نمی‌کند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۷ تا ۱۹)

۱۴۹- گزینه ۴»

(فاطمه صفری)

بناکردن انبارها و سیلوها برای مقابله با خشکسالی: جهان طبیعی ← جهان اجتماعی
دگرگونی کنش‌های اجتماعی انسان با شناخت خداوند و فرشتگان: جهان ماوراءطبیعی ← جهان اجتماعی
یکسان عمل نکردن سنت‌ها و قوانین الهی با انسان‌های شاکر و ناسپاس: جهان اجتماعی ← جهان ماوراءطبیعی

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۱۵۰- گزینه ۱»

(فاطمه صفری)

- ترافیک یک پدیده اعتباری است.
- هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند یا نتواند آن را به نسل بعد منتقل سازد، جهان اجتماعی آن فرو می‌ریزد یا دگرگون شده و به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌شود.

- آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی براساس آن شکل می‌گیرد، آگاهی فردی و خصوصی نیست؛ بلکه نوعی آگاهی مشترک و عمومی است.

- بخش‌هایی از فرهنگ که مربوط به یک قوم، قشر، صنف یا گروه است، خرده فرهنگ نامیده می‌شوند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۹، ۲۰ و ۲۳)

۱۵۴- گزینه «۱»

(فیروز نژادنهف - تبریز)

مغالطه اشتراک لفظ یکی از شایع‌ترین خطاهای ذهن است.

خودکار در این جمله می‌تواند دو معنا داشته باشد: ۱- نمایندگی آقا یا خانم خودکار (کسی که نام خانوادگی‌اش خودکار است). ۲- نمایندگی خودکار به معنای نمایندگی‌ای که به صورت خودکار فعالیت می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: دارای مغالطه نگارشی کلمات است.

گزینه «۳»: مغالطه‌ای ندارد چرا که اختلاف صرفاً به معنای مشاجره یا کدورت است.

گزینه «۴»: دارای مغالطه ابهام در مرجع ضمیر است.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۷)

۱۵۵- گزینه «۳»

(مهمر آقاصالح)

این عبارت می‌تواند ما را دچار «مغالطه نگارشی کلمات» کند.

آن‌ها گفتند: «ما به خدا ایمان نمی‌آوریم.» همانا این اعتقاد نادرست است.

آن‌ها گفتند: «ما به خدا ایمان نمی‌آوریم. همانا این اعتقاد نادرست است.» تفاوت در جایگاه گیومه می‌تواند منجر به برداشت معانی متفاوتی از عبارت بشود.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه ۱۶)

۱۵۶- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمان‌های)

مغالطه موجود در این عبارت، اشتراک لفظ ناشی از حرف «با» است.

با دو معنی دارد: «همراه حسن به سربازی رفت» یا «همزمان با حسن به سربازی رفت»

در سایر گزینه‌ها مغالطات به درستی مطرح شده است.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۷)

۱۵۷- گزینه «۱»

(لنگور قارج از کشور - ۹۶)

مفهوم کلی می‌تواند افراد و مصداق‌های متعدد داشته باشد، البته این به این معنا نیست که حتماً افراد متعددی در خارج دارد، بلکه ممکن است مفهومی کلی داشته باشیم که هیچ مصداقی در خارج نداشته باشد یا فقط یک مصداق خارجی داشته باشد.

(منطق، مفهومی و مصداق، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۱۵۸- گزینه «۳»

(سبا معفرزاده صابری)

اگر بین مصادیق دو مفهوم رابطه عموم و خصوص مطلق برقرار باشد همه مصادیق یکی در دیگری موجود است. رابطه بین فلسفه اولی و معرفت‌شناسی عموم خصوص مطلق است چرا که هر معرفت‌شناسی نوعی فلسفه اولی است و فلسفه اولی دارای دو بخش هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سعدی مفهومی جزئی است روابط چهارگانه صرفاً بین مفاهیم کلی برقرار است.

گزینه «۲»: هر خودکاری دارای جوهر است نه اینکه خودکار به تنهایی جوهر باشد و هیچ خودکاری جوهر نیست و هیچ جوهری خودکار نیست.

گزینه «۴»: هیچ نویسنده‌ای کتاب نیست. (تباین هیچ کتابی نویسنده نیست.)

(منطق، مفهومی و مصداق، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۱۵۹- گزینه «۳»

(موسی سپاهی - سراوان)

مفاهیم کلی، مفهیمی هستند که قابلیت انطباق بر بیش از یک مورد را دارند.

تمامی مفاهیم مطرح شده در گزینه «۳» کلی هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صرفاً (این دانش‌آموز) جزئی است و بقیه کلی هستند.

گزینه «۲»: فقط رخش جزئی است و بقیه مفاهیم کلی هستند.

گزینه «۴»: در این گزینه، همه موارد اسامی مکان و جزئی هستند.

(منطق، مفهومی و مصداق، صفحه ۲۰)

۱۶۰- گزینه «۱»

(فیروز نژادنهف - تبریز)

هر غیر حیوانی غیرانسان است. برخی غیرانسان‌ها غیر حیوان‌اند برخی غیرانسان‌ها غیرحیوان نیستند. عموم و خصوص مطلق هیچ غیرزوجی غیرفرد نیست و هیچ غیرفردی غیرزوج نیست.

(منطق، مفهومی و مصداق، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)